

Výbor pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA)

Č. j.:

V Praze dne 26. března 2008

N á v r h s t a n o v i s k a č. 16

Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu

k

Návrh zákona o zmírnění majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společnostem v době nesvobody, o vypořádání majetkových vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů

I.

Cíl návrhu

Návrh zákona vychází z následujících principů: Vydání věcí bez ohledu na jejich účelové určení bude umožněno řeholním řádům a kongregacím a jiným kněžským a řeholním společenstvím Církve římskokatolické. Ostatním částem Církve římskokatolické a dalším dotčeným církvím a náboženským společnostem se vydávají věci, které sloužily k duchovním, pastoračním, charitativním, zdravotnickým, vzdělávacím nebo administrativním účelům nebo jako obydlí duchovních a dále nemovité věci funkčně související s jimi vlastněnými nemovitostmi. Za nevydáváný majetek náleží dotčeným církvím a náboženským společnostem finanční náhrada, jejíž výše je určena na základě kvalifikovaného odhadu hodnoty majetku církví a náboženských společností k 25. únoru 1948 po odečtení hodnoty majetku, u něhož bude umožněna naturální restituice. Součástí majetkového vypořádání státu s církvemi a náboženskými společnostmi podle návrhu zákona je i opuštění principu financování platů duchovních a dalších výdajů církví a náboženských společností ze státního rozpočtu.

Osobami povinnými vydat věci oprávněným osobám jsou pouze stát a státní organizace, nikoliv osoby právnické soukromého práva či obce a kraje.

Přijetím zákona dojde k zrušení tzv. blokačních ustanovení § 29 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.

Otázka úpravy financování církví a náboženských společností v případě neuzavření tzv. smlouvy o vypořádání vychází z principu, že k opuštění současného modelu financování církví a náboženských společností podle zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, dojde prvního dne kalendářního roku následujícího po dni, kdy Ministerstvo kultury sdělením ve Sbírce zákonů vyhlásí skutečnost, že byly uzavřeny smlouvy o vypořádání představující alespoň 85 % celkové nominální hodnoty součtu jednotlivých ročních splátek finančních náhrad určených všem dotčeným církvím a náboženským společnostem. Ke dni vyhlášení tohoto sdělení ve Sbírce zákonů nabude účinnosti zrušení tzv. blokačních paragrafů.

II.

Soulad s obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace

Návrh zákona je zpracován na základě věcného záměru zákona, který schválila vláda. K návrhu věcného záměru zákona však vyhodnocení dopadů regulace nebylo provedeno. Předkládaný návrh zákona není rovněž vypracován v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace, ačkoliv jeho příprava byla zahájena po 1. listopadu 2007. Zpracovatel by byl samozřejmě ve svém hodnocení limitován principy, které byly schváleny již ve věcném záměru zákona.

Předkladatel však požádal o výjimku z provedení RIA při přípravě návrhu zákona dopisem č.j. 3042/2008 ze dne 28. února 2008 (poté co byl materiál rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení) a vládě předložil návrh zákona bez vyhodnocení dopadů podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace.

Členové Výboru pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA) se většinou usnesli na tom, že vyhodnocení dopadů v materiálu předloženém vládě je dostatečné.

III.

Způsob projednávání návrhu

Ministerstvo vnitra uplatnilo zásadní připomínky jak k věcnému záměru zákona, tak k vlastnímu návrhu zákona z důvodu nedostatečně vyhodnocených dopadů regulace. Zásadní připomínka k RIA byla vypořádána tím, že zpracovatel přislíbil provést RIA pro návrh zákona.

V rámci vypořádání připomínek k návrhu zákona předkladatel požádal o výjimku z provedení RIA. Vládě následně byl vládě předložen materiál, jehož součástí není vyhodnocení dopadů podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace, ale pouze vyhodnocení dopadů podle Legislativních pravidel platných do 31. října 2007. Jelikož žádost o udělení výjimky nebyla řádně odůvodněna, tak jak stanoví Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace, nebylo možné výjimku automaticky udělit. Z tohoto důvodu byla žádost dne 29. února 2008 postoupena k vyjádření členům Grémia. Grémium dne 26. března 2008 udělení výjimky schválilo.

Členové Výboru pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA) se usnesli na tom, že vyhodnocení dopadů v materiálu předloženém vládě je dostatečné a navrhli materiál schválit. Rozhodnutí o udělení výjimky ponechali na rozhodnutí Grémia.

Materiál je předkládán vládě bez rozporů (všechny rozpory byly vyřešeny na úrovni náměstků).

IV.

Návrhy na úpravu/ doplnění

Z hlediska hodnocení dopadů regulace se nenavrhují žádná další doplnění.

V.

Závěr

Výbor pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA) materiál projednal a navrhuje Grémiu pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu, aby vládě doporučilo návrh

schválit v předloženém znění.